

's-Gravenhage, 6 februari 1980

Notitie t.b.v. de leden van de Vaste Commissie
voor Economische Zaken van de Tweede
Kamer der Staten-Generaal.

Betr: Van Gelder Paper N.V. (V.G.P.)

Aansluitend op mijn notitie van 3 januari j.l. worden onderstaand enkele actuele gegevens belicht met betrekking tot de vestiging Wormer van bovenvermeld concern.

Papierdivisie.

Van de drie papiermachines te weten de PM 8, PM 11 en de PM 22 is de PM 8 per 1 januari 1980 uit bedrijf genomen.

Zoals reeds eerder bericht wordt over het functioneren van de machines PM 11 en PM 22 een studie gemaakt door Jaakko Poyry en Boston Consulting Group, welke studie over enkele weken (vermoedelijk medio februari 1980) zal zijn afgerond.

Door de Raad van Bestuur zal direkt daarop een beslissing worden genomen ten aanzien van verdere produktie.

Het moet niet uitgesloten worden geacht, dat gesteld zal worden dat een eventuele ombouw van de bestaande machines voor alternatieve produktie een aanmerkelijke investering zal vergen, waarbij tevens gerekend moet worden met een verliesgevende overgangsperiode.

Anticiperend op de uitkomst van de studie van genoemde onderzoekers zijn door Van Gelder Papier berekeningen gemaakt ten aanzien van alternatieve produktiemogelijkheden, ter benadering van een mogelijk exploitatieresultaat.

In de berekeningen van V.G.P. zal een mogelijk resultaat slechts marginaal kunnen zijn. Tevens komt V.G.P. tot de conclusie, dat indien investering wordt nagelaten, een verdere exploitatie op basis van de huidige produktie als hopeloos moet worden beschouwd.

Asbestdivisie.

Ten aanzien van de aanwezige twee asbestmachines te weten de nr. 4 (voor 4 meter breed asbestvilt) en de nr. 20 (voor 2 meter breed asbestvilt)

moet ermee worden gerekend dat deze tot stilstand zullen moeten komen. Asbestvilt als coating van tapijten raakt mede als gevolg van produktbeoordeling (gezondheidsaspect) uit de markt; glasvezelvlies vervangt asbest op de markt.

Vanwege enkele incidentele orders is er voor de nr. 4 nog produktiemogelijkheid van enkele maanden; de nr. 20 zal mogelijk nog het hele jaar 1980 in bedrijf kunnen blijven. Op aandrang van het personeel is ook machine 4 in de studie betrokken ten aanzien van verdere mogelijkheden. Voorlopig zijn er weinig indicaties, die ten aanzien van verdere mogelijkheden in positieve richting wijzen.

Een definitieve beslissing omtrent deze produktie zal door de Raad van Bestuur in samenhang met een beslissing ter zake van de papiermachines worden genomen.

Problemen ten aanzien van continuering.

Indien de Raad van Bestuur ten aanzien van de twee papiermachines tot een produktiestop zou besluiten, betekent dit het - zij het gefaseerd - op korte termijn stilleggen van de gehele produktie, dus ook van de asbestdivisie.

De belangen van het concern als geheel - zo wordt door V.G.P. gesteld - verdragen geen verdere risico's. De uitkomst namelijk van een marginaal resultaat past voor V.G.P. niet in haar beleid op korte termijn om als concern uit de huidige zeer benarde positie te komen en optimale overlevingskansen te creëren.

Algehele stopzetting zal het verlies van $\pm$ 500 arbeidsplaatsen opleveren. Dit kan betekenen, dat in de regio Zaanstreek het werkloosheidspercentage kan oplopen van 3,8% naar 4,3% (cijfers van december 1979). Het betreft voor Van Gelder-Wormer voornamelijk laag (ongeschoold) personeel waarvoor mogelijk kansen liggen bij Hoogovens te IJmuiden. De 140 indirekten van Van Gelder kunnen een probleemgroep gaan worden, aangezien het aanbod van deze categorie in de regio Zaanstreek in de naaste toekomst waarschijnlijk sterk zal toenemen.

Alternatieve mogelijkheden.

Ten aanzien van alternatieve mogelijkheden kan in theorie worden gedacht aan de volgende opties:

- a. overname door derde(n)
- b. verzelfstandiging van het bedrijf Wormer, losgekoppeld van het V.G.P.-verband

c. herindeling i.c. overplaatsing van bedrijfsactiviteiten binnen het V.G.P.-concern.

sub a.

Door V.G.P. zijn in het verleden meerdere pogingen gedaan het bedrijf aan derde(n) over te doen. Dit is niet gelukt. De kans dat deze mogelijkheid zich alsnog zal voordoen moet gering worden geacht, gezien ook de voorlopige conclusies ten aanzien van alternatieve produktie. Een eventuele kandidaat ziet zich voor de noodzaak geplaatst om grote investeringen te doen in een sektor, die ten aanzien van verschillende segmenten kampt met overcapaciteit. Voor eventuele specialiteiten waarvoor mogelijk perspectieven aanwezig zijn, lijkt deze unit te groot, ook al door het wegvallen van de asbestproduktie.

sub b.

Bij een dergelijk uitgangspunt zou kunnen worden gedacht aan voortzetting door het bestaande personeel met aantrekking van nieuw management. Voorop gesteld moet worden, dat in alle gevallen van verzelfstandiging onvermijdelijke afslanking van het bedrijf in het geding zal zijn. Los van de organisatorische problematiek en de financieringsvraagstukken bij zo'n conceptie, resteert de vraag of de studie voldoende verantwoord perspectief zal bieden om een produktie met relatief hoge overhead-kosten in gang te zetten.

sub c.

Deze optie vormde mede inzet van de zeer onlangs door het personeel ondernomen aktie in de vorm van bedrijfsbezetting. V.G.P. heeft namelijk het plan geuit om de remplacerende produktie voor asbestvilt te weten glasvezel volledig in Apeldoorn te stationeren.

Het personeel Wormer heeft bij deze aktie een claim gelegd om deze produktie in Wormer onder te brengen.

In het V.G.P.-plan is vervat, dat in 1981 een nieuwe machine in bedrijf zal worden genomen, waarmee 4 meter glasvliesvezel kan worden geproduceerd (thans produceert men in Apeldoorn 2 meter breed glasvliesvezel).

Overschakeling naar deze nieuwe mogelijkheid kan goede perspectieven in zich hebben, omdat wellicht met dit produkt een voorsprong op de markt kan worden veroverd.

Als (voorlopige) conclusie heeft V.G.P. uitgesproken, dat overplaatsing van deze produktie naar Wormer weinig rationeel is. De volgende argumenten worden daarbij genoemd:

- in Apeldoorn is de know-how voor deze produktie opgeslagen, welke niet verplaatsbaar is;
- overplaatsing zou betekenen, dat het probleem zich verschuift. In Apeldoorn zijn 75 getrainde mensen werkzaam;
- voor het bedrijf Wormer als geheel biedt overplaatsing geen oplossing, omdat voor deze produktie niet meer dan 75 personen kunnen worden ingezet;
- inschakeling van de nieuwe machine in Apeldoorn gaat gepaard met gebruikmaking van het bestaande machinepark;
- investering elders i.c. Wormer zou f 15 mln. extra kosten.

Het geheel overziende wil ik op dit moment nog geen conclusies trekken. Vooruitlopend op een standpunt van de Raad van Bestuur komt mij op dit moment niet raadzaam voor. Ik moge hierbij opmerken, dat de enkele dagen durende bedrijfsbezetting kon worden opgeheven onder de afspraak, dat vóór de afronding van de studie geen suggererende uitspraken zowel van de zijde van de Raad van Bestuur als van het personeel zouden worden gedaan. Vanzelfsprekend zal ik U ter zake nader informeren zodra de beslissing van de Raad van Bestuur bekend is.

DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN,

(w.g.) G.M.V. van Aardenne.